

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10881

Tarih : 07.03.2025

10/2510

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Mevzuatta kadına yönelik ayrımcı düzenlemelerle birlikte kadına yönelik şiddet davalarında uygulanan cezasızlık politikası ile bu düzenleme ve uygulamaların sakıncalarının ortaya çıkarılması, cezasızlık politikası neticesinde artan şiddet ve cinayet olaylarının tespit edilmesi, cezasızlık neticesinde oluşan toplumsal kırım ve adalete olan güvenin azalmasının yarattığı etkilerin araştırılması ve alınacak olan önlemlerin belirlenmesi amacı ile Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

07.03.2025

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

GEREKÇE

Erkek egemen devlet, erkek egemenliğine dayalı yasalar ve yasaları uygulayan erkek egemen yargı anlayışı toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde oluşturulması gereken saikten oldukça uzak bir noktadadır.

Çeşitli platformlarda kadın sorunları mevzubahis olduğunda; TCK maddelerinden, 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun'dan, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'ndan, Aile İçi Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı'ndan, eğitim protokollerinden, atölye çalışmalarından, hazırlanan raporlardan söz edilerek elde edilmiş gibi görünen kazanımlara işaret ediliyor. Hatta 2025 yılının Aile Yılı olmasının

kararlaştırılması meselesi de buna dahil olup neden her gün en az 3 kadının maruz kaldığı şiddet nedeniyle hayatını kaybettiğinden; şiddet mağduru kadınların neden devlet korumasından yararlanamadığından; eğitim alan polis, sağık görevlisi, h kim, savcı, din görevlisi gibi personelin şiddet gören kadına yönelik tutumlarının neden değışmediğinden hiç söz edilmemektedir. Hakeza cezai yaptırımların yeterli oranda uygulanmadığına, kadın katillerinin haksız tahrik indirimleriyle  d llendirildiğine ise hiç değınilmiyor. Oysa tüm yasal mevzuatta yer alan ayrımcı uygulamalar tamamen kaldırılmadığı müddetçe kadın sorunun  z lemeyeceğı aşık rdır.

Nitekim 394 kadın cinayeti ve 259 şüpheli ölümle 2024 yılı, son yılların en fazla kadın cinayeti yaşanan senesi olmuştur. Bu artışta İstanbul Sözleşmesi’nden geri çekilmenin etkili olduğu izahtan varestedir. İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme hali iktidar ve yargının hangi noktada durduğunu topluma aksettirmiş, bu yansıma ise eril şiddet de adeta bir “suça teşvik” boyutunda algılanmıştır. Haksız tahrik, ‘iyi hal’ gibi araçlarla cezaların indiriliyor oluşu ile cinayet faillerinin büyük oranda ‘ağırlaştırılmış müebbet’ cezası almaması gibi bir durum oluşturmuştur. 2024 kadınların cezasızlıkla yüz yüze kaldığı bir yılken son olarak Pınar Gültekin davasında Yargıtay’ın verdiğı kararla bu cezasızlık bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Mevzuattaki kasten öldürme suunda ‘tasarlayarak, canavarca hisle’ gibi ifadeler yer alsa da kadın cinayeti davalarında bunların dikkate alınmıyor oluşu son derece manidardır ve aynı zamanda kadının toplumda güvende olmayan haline işaret etmektedir.

şüphesiz örnekler çeşitlendirilebilir. Örneğın Manisa’da zihinsel engelli çocuğa 2 yıl boyunca cinsel istismarda bulunan ve çocuğu öldüren İsmail Karakoç istinafta tahliye edilmiş; Eskişehir’de Ayşenur olakoğlu’nu tabancayla ateş ederek öldüren Hasan Fakıoğlu hakkında verilen ağırlaştırılmış müebbet cezası iyi hal indirimiyle müebbet hapse çevrilmiş; Urfa’nın Akçakale ilçesinde 12 yaşındaki çocuğu cinsel tacizde bulunmaktan tutuklanan İlçe Müftüsü Halil Bilik, tahliye edilmiştir. G.Antep’te 10 yaşındaki kız kardeşini taciz ettiğı videoları sosyal medyada paylaşan Mehmet T.’ye ve Ankara’da M.ř’ye 6 yaşından 11 yaşına kadar cinsel istismarda bulunduğu suçlamasıyla tutuksuz yargılanan Mustafa E’ye iyi hal indirimi uygulanmıştır. Yine Erzurum’da annesi Serpil Köşebent’i öldüren Ahmet Yavuz Köşebent’e iyi hal indirimi uygulanarak ağırlaştırılmış müebbet cezası müebbede çevrilmiş, annesi Mine Akg l’  ateşli silahla öldürülen B.A’ya iyi halden indirimi uygulanmış, Anastasiia Emelianova’yı

öldürdüğünü itiraf eden Mohammad Nizar Arnabeh ise somut delil olmadığı iddiasıyla beraat ettirilmiştir. İfade ettiklerim sadece gündeme gelen birkaç hadiseye içkin olup sayının çok daha fazla olduğu kamuoyunun malumudur. Buna rağmen eril şiddeti adeta ödüllendirircesine beraat, tahliye, pişmanlık ya da iyi hal indirimleri hız kesmeden devam etmektedir. Bu durumun yarattığı kırılmanın etkisi son derece büyük olup kendilerini güvence altında hissetmeyen kadınlar yaşamlarının her dakikasını ölüm riski ile geçirmektedir. Ortaya çıkan bu olgunun ağır bir hak ihlali olduğu kuşkusuzdur.

Bu bahisle mevzuatta kadına yönelik ayrımcı düzenlemelerin ve uygulamadaki eril şiddete dair cezasızlık politikalarının incelenmesi neden olduğu neticelerin ortaya çıkarılması, oluşan toplumsal kırılma ve adalete olan güvenin azalmasının yarattığı etkilerin araştırılması ve alınacak olan önlemlerin belirlenmesi amacı ile meclis araştırma komisyonu kurulması acil ve zaruridir.

1			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	C. Otlı
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	M. Dindar
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	N. Demir
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	H. Tırkoğlu
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	O. Faruk Gergerlioğlu
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	O. Sakı
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	A. Doğan
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	M. Rüştü Tiryakı
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	Z. Uçar
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	K. Tanhan
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	H. Olan
13	SEVİLAY ÇELENKİ	DİYARBAKIR	S. Çelenki
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	Y. Hun
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	O. Bartin
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	S. Erdoğan Saritaş
17	ALİ BOZAN	MERSİN	A. Bozan
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	A. Kaya
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	O. Öcalan
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	H. Bozdağ